



باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:

ماده امتحانی: علوم و فنون ادبی ۲

کلاس: یازدهم انسانی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ تبریز
دبیرستان پسرانه مکتب الحسین (ع) میثاق

شماره صندلی:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۶

تحصیل، تهذیب، ورزش

بارم ردیف

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱ - جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید.

الف) مولانا جلال الدین بلخی در دو اثر و بسیاری از معارف بشری و عرفانی را بیان کرده است.
 ب) خواجهی کرمانی به پیروی از چند مثنوی سروده که نشان دهنده استادی او در شاعری است.
 ت) قرن هفتم، هشتم و نهم در ادبیات را، دوران سبک می نامند.

۲ - هر یک از موارد گروه در دو طرف جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های مطرح شده است؟ (دو مورد اضافی است)

الف) اثر معروف او « المعجم » است.	۱) عطا ملک جوینی
ب) کسی که ناهنجاری های اجتماعی را در دو طبقه حاکمان و قاضیان به شیوه تمثیل بیان کرده است.	۲) شمس قیس رازی
پ) سرسلسله صوفیان نعمت الهی به شمار می رفت.	۳) شاه نعمت الله ولی
ت) کتابی در شرح ظهور چنگیز و فتوحات او دارد.	۴) سعدی شیرازی
	۵) عبید زاکانی
	۶) نجم الدین رازی

سبک شناسی (۲ نمره)

۳ - در باب مقایسه ویژگی های فکری سبک خراسانی و عراقی، بنویسید هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام سبک است؟

رواج روحیه پهلوانی و حماسی	بازتاب بیشتر علوم در شعر	ستایش عشق	وصال

۴ - هر یک از ویژگی های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه شعر سبک عراقی است؟

الف) پرهیز از زهد ریایی و توجه به صفا و پالایش درون
 ب) رواج غزل عارفانه و عاشقانه و خروج شعر این دوره از دربار
 پ) « همی » اندک اندک جای « می » را گرفته است.
 ت) « در » به جای « اندر » در حال جایگزین شدن است.

موسیقی شعر (۶ نمره)

۵ - وزن ابیات زیر را در مقابل آن بنویسید. (نیاز به تقطیع در ورقه نیست؛ فقط وزن نوشته شود)

الف) من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان شدم
 ب) خداوندا شیم را روز گردان / چو روزم بر جهان پیروز گردان

۶- برای هر یک از موارد زیر وزن واژه های مناسب بنویسید و خوشه هجایی آن را مشخص کنید.

۲

نمونه	وزن واژه	خوشه هجایی (شکل وزن)
کجایی	فعولن	--U
دری بگشا		
دریادلان		
کبوتر		
می نوشتم		

۷- بیت زیر را از نظر تقطیع هجایی تکمیل کنید.

روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد

۱

پایه های آوایی مصراع اول	رو ز گا رس		خار دا رد
پایه های آوایی مصراع دوم	گر از این با	زی چه ها بس	

۸- بیت زیر را به صورت کامل تقطیع کرده و زیر هر مصراع علامت های هجایی آن را گذاشته و ارکان هر دو مصراع مشخص شده و ریتم و وزن هر رکن نوشته شود. پس از تعیین پایه های آوایی، وزن کامل مصراع را بنویسید.

سینه مالمال درد است ای دریغا مرهمی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدمی

۲

زیبایی شعر (۶ نمره)

۹ - با توجه به بیت « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی » به پرسش های زیر پاسخ دهید:
الف) در این بیت، اضافه تشبیهی را مشخص کنید؟

ب) ارکان تشبیه مصراع اول را به صورت دقیق و کامل بنویسید.

۱۰ - در آرایه « مجاز » علاقه و قرینه را تعریف کنید.

علاقه:

قرینه:

۱۱ - در نوشته های زیر معنای حقیقی و مجازی کلماتی که آرایه مجاز را دارد، بنویسید.

الف) سر آن ندارد امشب که بر آید آفتابی / چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

ب) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی / تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا

پ) سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم

ت) فریشتگان سنگ به وی می زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کند؟

۱۲ - در بیت « خروشی بر آمد ز دشت و ز شهر / غم آمد جهان را از آن کار بهر » جدول زیر را تکمیل کنید.

واژه	معنای نهاده	معنای نا نهاده
دشت		مردم حاضر در شدت
شهر	نام مکان زندگی	
جهان		

۱۳ - به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) انواع تشبیه را از نظر پایه ها و ارکان نام ببرید.

ب) ارکان تشبیه را در این نوشته مشخص کنید. « دانا چو طبله عطار است؛ خاموش و هنرنمای. »

ت) تشبیهی که کلام را ادبی تر و زیباتر می کند، تشبیه می نامند.

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۴ - متن زیر را از نظر تاریخ ادبیات و زیبایی شناسی بررسی کنید:

« پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد. »
مرصادالعباد

۱۵ - شعر زیر را خوانده و به پرسش ها پاسخ دهید.

آن یکی آمد در یاری بزد / گفت یارش کیستی ای معتمد
گفت من گفتش برو هنگام نیست / بر چنین خوانی مقام خام نیست
خام را جز آتش هجر و فراق / کی پزد کی وا رهند از نفاق
رفت آن مسکین و سالی در سفر / در فراق دوست سوزید از شرر
پخته گشت آن سوخته پس باز گشت / باز گرد خانه ُ همباز گشت
حلقه زد بر در بصد ترس و ادب / تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب
بانگ زد یارش که بر در کیست آن / گفت بر در هم توی ای دلستان
الف) دو مورد از ویژگی های زبانی آن را بنویسید.

ب) ویژگی فکری حاکم بر آن چیست؟

پ) دو مورد از ویژگی های ادبی شعر را بنویسید.

۱۶ - متن زیر را از نظر زیبایی شناسی و آرایه های ادبی بررسی کنید.

« فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بیورود. درختان را به خلعت
نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. »



طراح سؤالات: محمدحسین یگانه



اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار



تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال



همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد